

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký

Prokopa Diviše 6, 400 01 Ústí nad Labem

Čj.: ČOI 144628/20/2400/0282/20/R/PL/St

V Ústí nad Labem dne 2. 11. 2020

Spis zn.: ČOI 149002/19/2400

ROZHODNUTÍ

Česká obchodní inspekce, Inspektorát Ústecký a Liberecký, se sídlem v Ústí nad Labem, věcně příslušný dle ust. § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ČOI“), dle ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o PHM“) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), v řízení zahájeném podle ust. § 78 odst. 1 a 3 zákona o přestupcích, ve spojení s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004, správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), rozhodl v souladu s ust. § 93 a násl. zákona o přestupcích,

takto:

I. Obviněná: OMV Česká republika, s.r.o., IČO: 480 38 687, sídlo: Štětкова 1638/18, Nusle, 140 00, Praha 4, se uznává vinnou z porušení právních povinností, kterých se dopustila, když porušila:

ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnila tím skutkovou podstatu přestupku dle **ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM** tím, že

dne 20. 11. 2019 ve své provozovně – čerpací stanice OMV 2736 Siřejovice, D8, 41002 Siřejovice, jako kontrolovaná osoba v postavení provozovatele čerpací stanice dle ust. § 2 písm. h) zákona o PHM prodala pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle zákona o PHM, tj. požadavky na jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, neboť prodala motorové palivo „LPG pro pohon“, které nevyhovělo ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu Síra (mg/kg), když zjištěná hodnota činila 125 mg/kg, přičemž povolená hodnota je maximálně 45 mg/kg (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259), tedy nevyhověla limitním hodnotám stanoveným dle ČSN EN 589:2019.

II. Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněné ukládá:

dle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o PHM ve spojení s ust. § 46 odst. 1 zákona o přestupcích **pokuta ve výši 300 000 Kč (slovy: tři sta tisíc korun českých).**

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněné společnosti ukládá povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Uloženou **pokutu** je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB, Praha 1, č. ú. **3754-829011/0710**, variabilní symbol **1102822420**, konstantní symbol **1148** (převodním příkazem), **1149** (poštovní poukázkou);

pausaální částku nákladů řízení je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. **19-829011/0710**, VS **1102822420**, KS **0378** (převodní příkaz), **0379** (poštovní poukázka), **obojí dle ust. § 46 odst. 2 zákona o přestupcích ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

Odůvodnění

Při kontrole provedené inspektorem ČOI dne 20. 11. 2019 v provozovně – čerpací stanice OMV 2736 Siřejovice, D8, 41002 Siřejovice, provozované obviněnou OMV Česká republika, s.r.o., sídlo: Štětкова 1638/18, Nusle, 140 00 Praha 4, IČO: 48038687, bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba v postavení provozovatele čerpací stanice prodala pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle zákona o PHM, tj. požadavky na jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, neboť jak vyplývá z Inspekční zprávy č. 3162/2016 ze dne 22. 11. 2019 a ze Zkušebního protokolu č. 40409 ze dne 22. 11. 2019 společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, Zkušební laboratoře č. 1152.1, prodala motorové palivo „LPG pro pohon“, které nevyhovělo ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu Síra (mg/kg), když zjištěná hodnota činila 125 mg/kg, přičemž povolená hodnota je maximálně 45 mg/kg (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1 a ČSN EN ISO 4259-2), tedy nevyhověla limitním hodnotám stanoveným dle ČSN EN 589:2019.

Popsaným jednáním obviněná porušila právní povinnost dle **ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM** a naplnila skutkovou podstatu přestupku dle **ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM**.

Dle **ust. § 2 písm. h) zákona o PHM** „Provozovatelem čerpací stanice je osoba, která je vlastníkem pohonných hmot prodávaných nebo prodávaných a vydávaných na čerpací stanici; pokud vlastník čerpací stanice neprokáže, kdo je vlastníkem pohonných hmot prodávaných nebo prodávaných a vydávaných na čerpací stanici, má se za to, že provozovatelem čerpací stanice je její vlastník.“

Dle **ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM** „Pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.“

Dle **ust. § 3 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci [vyhláška o jakosti a evidenci pohonných hmot]** (dále jen „Vyhláška“) „Požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li ČSN EN 589.“

Dle **ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM** „Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.“

Dle **ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o PHM** „Právnícké osobě lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.“

S účinností od 1. 4. 2020 došlo ke změně zákona o PHM, změny dle nové právní úpravy však na posuzované skutky nedopadají, a proto při rozhodování a ukládání trestu použil správní orgán zákon o PHM ve znění platném a účinném v době spáchání přestupku (20. 11. 2019).

Dne 20. 11. 2019 byl inspektorem ČOI sepsán Úřední záznam Id. kód 241911200038701 o provedené kontrole – odběru vzorku LPG, který byl proveden odborně způsobilou osobou společnosti SGS Czech Republic, s.r.o. podle standardizovaného operačního postupu SOP 98 a ČSN EN ISO 4257 Zkapalněné ropné plyny – Vzorkování, a to za přítomnosti vedoucího čerpací stanice [redacted] Přílohou č. 1 úředního záznamu je Protokol o odběru vzorků pohonných hmot č. 241911200038701 ze dne 20. 11. 2019, ze kterého je patrné, že vzorek LPG č. 188/24/19/V odebral [redacted] (odborně způsobilá osoba) ze stojanu č. 11 v množství 1,6 l v celkové prodejní ceně 24 Kč. Přílohou č. 2 úředního záznamu je doklad o odběru vzorků č. 2736/2/191120/197 na částku celkem 24 Kč. Úřední záznam byl

na místě podepsán, odběru vzorku přítomným [REDAKCE] jemuž byl ponechán stejnopis úředního záznamu.

Dne 22. 11. 2019 byl inspektorem ČOI sepsán Úřední záznam Id. kód 241911220038701, jehož přílohou č. 1 je přehled kontrolovaných výrobků, přílohou č. 2 je Inspekční zpráva č. 3162/2019 ze dne 22. 11. 2019 Inspekčního orgánu č. 4015 společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., přílohou č. 3 je Zkušební protokol č. 40409 ze dne 22. 11. 2019 Zkušební laboratoře č. 1152.1 společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., přílohou č. 4 je fotokopie dodacího listu č. 19DL271268 a přílohou č. 5 je fotodokumentace detailního pohledu měřidel. Úřední záznam na místě podepsal kontrola přítomný nájemce ČS [REDAKCE] jemuž byl ponechán stejnopis úředního záznamu. Z citované Inspekční zprávy a Zkušební protokolu je zřejmé, že odebraný vzorek LPG č. 188/24/19/V nesplnil požadavky stanovené zvláštními předpisy – nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 589:2019 ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu Síra (mg/kg), když zjištěná hodnota činila 125 mg/kg, přičemž povolená hodnota je maximálně 45 mg/kg (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1 a ČSN EN ISO 4259-2).

O provedené kontrole sepsal inspektor ČOI dne 25. 11. 2019 Protokol o kontrole Id. kód 241911250038701, se kterým byla kontrolovaná osoba prokazatelně seznámena prostřednictvím datové schránky dne 27. 11. 2019 společně s přípisem „Oznámení o provedené kontrole a sdělení výsledku posouzení jakosti“ Čj. ČOI 151130/19/2400 ze dne 26. 11. 2019, jehož přílohou je Úřední záznam ze dne 20. 11. 2019 včetně příloh a Úřední záznam ze dne 22. 11. 2019 včetně příloh. Obviněná byla zároveň poučena o právu na podání písemných námitek.

Dne 2. 12. 2019 byla na ČOI prostřednictvím datové schránky doručena od kontrolované osoby písemnost „Oznámení o zjednání nápravy kontrolního zjištění.“ Kontrolovaná osoba mimo jiné sděluje, že dne 27. 11. 2019 byl odsát veškerý závadný plyn dodavatelem spol. PRIMAGAS s.r.o., plyn byl odsát včetně plynné fáze z obou nádrží výrobní číslo 16994 a 17007, tak aby došlo k úplnému odčerpání veškerého plynu. V příloze kontrolovaná osoba dokládá dodací list č. 19DL271315 ze dne 27. 11. 2019 a fotografie, které dokládají nulový stav procent na stavoznaku jednotlivých nádrží.

Dne 9. 12. 2019 byla na ČOI prostřednictvím datové schránky doručena od kontrolované osoby písemnost „Námítka proti kontrolnímu zjištění na čerpací stanici OMV Siřejovice“.

Dne 8. 1. 2020 bylo kontrolované osobě doručeno prostřednictvím datové schránky „Oznámení o prodloužení lhůty k vyřízení námitek“ Čj. ČOI 3074/20/2400 ze dne 8. 1. 2020.

Dne 7. 2. 2019 byla na ČOI prostřednictvím datové schránky doručena od kontrolované osoby písemnost „Doplnění námitek proti kontrolnímu zjištění na čerpací stanici OMV Siřejovice.“ Kontrolovaná osoba v této písemnosti mimo jiné uvádí: „*vyšly najevo nové skutečnosti, které společnost OMV neměla k dispozici a z tohoto důvodu podáváme doplňující informace:*

- *Poslední uskutečněný závoz LPG před kontrolou byl dne 31. 10. 2019 realizován samostatnou cisternou, která je technicky přizpůsobenou pro odsávání plynu. Na zásobnících ČS LPG Siřejovice probíhala téhož dne i oprava, a to výměna šroubů u stavoznaku, jak jsme uváděli již námi zaslaném vyjádření ze dne 9. 12. 2019. V příloze zasíláme servisní protokol o prováděné opravě.*
- *Před vlastní opravou muselo dojít k odsátí všeho zbývajícího plynu ze zásobníku včetně odsátí tlaku do autocisterny.*
- *Následně došlo k odvrtání šroubu od stavoznaku a stavoznak vyměněn za nový. Bylo zjištěno, že byl porušen pracovní postup při vlastní servisní opravě, kdy došlo k použití vrtných olejů, které se pravděpodobně dostaly do zásobníku a tím pravděpodobně kontaminovaly sírou plyn, který byl následně dodán do zásobníků určeného pro prodej LPG zákazníkům. Vrtné oleje obsahují mnohem vyšší množství síry než je povolené množství v LPG.*
- *Vámi naměřené množství síry při kontrolním odběru 20. 11. 2019 odpovídá výše popsané skutečnosti, kdy došlo ke kontaminaci plynu v zásobníku z důvodu neodborně provedené opravy stavoznaku popsané výše.*

- Společnost OMV s.r.o. učinila opatření tak, aby se podobná situace nemohla opakovat a kontaktovala dodavatelskou společnost PRIMAGAS s.r.o. pro zjednání nápravy.
- Jakékoliv další dodávky LPG od našeho dodavatele společnosti PRIMAGAS s.r.o. byly vždy v pořádku a Vámi uskutečněné kontroly vždy prokázali, že vzorek LPG byl vyhovující.

Žádáme Váš kontrolní orgán, aby při svém rozhodnutí zohlednil nově popsané skutečnosti, kdy došlo k provoznímu pochybení při servisní opravě.“

Přílohou této písemnosti je Servisní protokol FAS ČR ze dne 31. 10. 2019 dokladující odstranění objednávky / závady číslo 010230 na provozovně ČS OMV Siřejovice – LPG.

Dne 12. 2. 2020 bylo kontrolované osobě doručeno prostřednictvím datové schránky „Sdělení o vyřízení námitek“ Čj. ČOI 21247/20/2400 ze dne 12. 2. 2020, ve kterém se správní orgán vypořádal se všemi písemnými námitkami kontrolované osoby a ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), rozhodl tak, že námitky se v plném rozsahu zamítají.

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolu a výsledku zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal dne 16. 4. 2020 příkaz Čj. ČOI 54728/20/2400/0282/P/PL/Če, kterým obviněné uložil pokutu ve výši 300 000 Kč.

Příkaz byl obviněné společnosti doručen prostřednictvím datové schránky dne 16. 4. 2020.

Proti příkazu obviněná společnost v postavení účastníka řízení dne 24. 4. 2020 (na ČOI doručeno prostřednictvím datové schránky dne 24. 4. 2020) podala včas písemný blanketní odpor, kterým se příkaz zrušil, a řízení pokračovalo. Obviněná uvedla, že odpor odůvodní v dodatečné lhůtě 30 dní. Písemnost na ČOI vedena pod Čj. ČOI 60443/20/2400.

Dne 1. 6. 2020 bylo obviněné společnosti odesláno Vyrozměnění před vydáním rozhodnutí Čj. ČOI 77058/20/2400, které bylo obviněné společnosti doručeno prostřednictvím datové schránky dne 1. 6. 2020 s poučením obviněné, coby účastníka řízení, o jejich právech s tím, že prvoinstanční orgán vydá v této věci po opětovném prostudování spisového materiálu včetně posouzení podaného odporu, nové rozhodnutí, a to dle ust. § 93 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 67 správního řádu. Obviněná společnost měla možnost uplatnit svá práva účastníka řízení, včetně doložení konkrétních důkazů a odůvodnění podaného odporu proti příkazu.

Dne 8. 6. 2020 bylo na ČOI prostřednictvím datové schránky doručeno písemné odůvodnění odporu obviněné ze dne 24. 4. 2020 sepsané dne 5. 6. 2020 (na ČOI vedeno pod Čj. ČOI 81246/20/2400). Obviněná odůvodnění shrnuje tak, že:

- ČOI nedodržela postup odběrů vzorků LPG podle normy ČSN EN ISO 4257, která je pro ČOI závazná.
- S ohledem na shora uvedené tak v průběhu správního řízení nebylo prokázáno, že společnost OMV porušila svou zákonnou povinnost. ČOI neunesla důkazní břemeno, když neopatřila takové důkazy, které by byly způsobilé prokázat skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
- S ohledem na skutečnost, že nebylo prokázáno splnění zákonných znaků skutkové podstaty přestupku, konkrétně objektivní stránky přestupku spočívající v konání (zde prodej nebo výdej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách), nemůže být společnost OMV uznána vinnou za spáchání Přestupku.
- Pro případ, že by přesto ČOI v rámci rozhodování ve správním řízení shledala, že se společnost OMV dopustila Přestupku, společnost OMV namítá a prokazuje, že za předmětný Přestupek v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách neodpovídá.
- ČOI dále pochybila i při rozhodování o výši sankce, zejména tím, že nesprávně vyhodnotila povahu a závažnost Přestupku k tíži společnosti OMV, nedostatečně přihlédla k polehčujícím okolnostem a naopak nesprávně přičetla společnosti OMV k tíži skutečnost, že jí v minulosti

byla pravomocně uložena pokuta za jiný přestupek. Závěr ČOI o výši sankce nese znaky libovůle. Uložená pokuta je vzhledem k Přestupku zjevně nepřiměřená a nepřezkoumatelná.

S ohledem na výše uvedené společnost OMV navrhuje, aby ČOI rozhodla tak, že se řízení o Přestupku zastavuje, neboť spáchání přestupku nebylo prokázáno.

Na základě žádosti správního orgánu bylo dne 27. 7. 2020 na ČOI doručeno písemné vyjádření akreditované zkušební laboratoře společnosti SGS Czech Republic, s.r.o. (evidováno pod Čj. ČOI 102223/20/2400). K dotazu správního orgánu bylo sděleno mimo jiné: „pro odběr LPG z výdejních stojanů na čerpacích stanicích v současné době neexistuje, ani nikdy v minulosti neexistovala, žádná technická norma. Z tohoto důvodu jsou využívány principy normy ČSN EN ISO 4257 (Zkapalněné ropné plyny – Vzorkování) z kapitol 4 až 8, které je možné aplikovat s ohledem na skutečnost, že odběr probíhá ze stojanu čerpací stanice. Základním principem pak je, že odběr je prováděn za stejných podmínek, za jakých LPG čerpá zákazník.

Norma ČSN EN ISO 4257 je určena jako postup pro vzorkování v rámci mezinárodních transferů komerčního propanu a komerčního butanu ve velkoobjemových kontejnerech. Tato norma rozhodně nespecifikuje přesný postup pro odběr vzorků z výdejních stojanů čerpacích stanic. Z výše uvedeného je zřejmé, že norma nemůže postihovat způsob odběru z čerpacích stanic ve všech detailech, a to je zvláště markantní v případech, kde se technologie čerpacích stanic a velkoobjemových kontejnerů zásadně liší.

- *Odběr (předmětného vzorku) byl proveden v souladu se standardním operačním postupem SOP 98, jehož přesné znění bylo schváleno v roce 2015 pracovní skupinou tvořenou zástupci SGS Czech Republic, s.r.o., Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a zástupci České asociace LPG.*
- *Odebrané množství LPG (1,6 litru) je dostatečným objemem pro laboratorní zkoumání a nemá vliv na vyhodnocení výsledků.“*

Obviněná byla s kompletním vyjádřením akreditované zkušební laboratoře společnosti SGS Czech Republic, s.r.o. prokazatelně seznámena prostřednictvím datové schránky dne 5. 8. 2020 společně s přípisem „Seznámení obviněné s vyjádřením akreditované zkušební laboratoře“ Čj. ČOI 105840/20/2400 ze dne 5. 8. 2020.

Dne 20. 8. 2020 bylo na ČOI doručeno prostřednictvím datové schránky písemné vyjádření obviněné ke stanovisku SGS Czech Republic, s.r.o. ze dne 27. 7. 2020 (evidováno pod Čj. ČOI 112857/20/2400), ve kterém mimo jiné uvádí:

- *Společnost OMV k Vyjádření SGS zejména namítá, že není pravdivé tvrzení, že pro odběr LPG z výdejních stojanů na čerpacích stanicích v současné době neexistuje žádná technická norma. Společnost OMV v této souvislosti opakovaně poukazuje na § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a na § 3 odst. 1 písm. g) a § 4 odst. 2 vyhlášky č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů („Vyhláška“).*
- *Podle § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách platí, že: „prováděcí právní předpis stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti.“ Tímto prováděcím předpisem je Vyhláška. Podle § 4 odst. 2 Vyhlášky: „Odběr vzorků a posouzení výsledků zkoušek **musí** u jednotlivých pohonných hmot **odpovídat příslušné české technické normě**“³. V poznámce č. 3 je pak ve sbírce zákonů uveden výčet českých technických norem, kterým musí odpovídat odběr vzorků a posouzení výsledků zkoušek. Explicitně jsou v poznámce č. 3 uvedeny ČSN EN ISO 3170, ČSN EN 14275, **ČSN EN ISO 4257** a ČSN EN ISO 4259.*
- *S ohledem na zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí (čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) lze státní moc uplatňovat jen způsobem, který zákon stanoví. ČOI je tedy povinna postupovat v souladu s českými technickými normami (zde konkrétně ČSN EN ISO 4257), a nikoliv podle standardního operačního postupu č. 98 („SOP*

98“), který není obecně závazným. Postup podle SOP 98 nepředstavuje ani nezaručuje provedení objektivního chemického rozboru v souladu se zákonem.

- **Dodržování postupu odběrů vzorků LPG podle ČSN EN ISO 4257 je tak pro ČOI závazné. Naopak postup podle SOP 98 obecně závazný není.**
- V souladu s českými technickými normami, podle kterých je nutné v daném případě postupovat, je třeba zejména (i) před odběrem vzorku z hadice výdejního stojanu odčerpát nebo recirkulovat 20 litrů výrobku, aby se získal reprezentativní vzorek; a (ii) promísit obsah a vyčkat 30 minut před samotným vzorkováním.
- Vzhledem k tomu, že SOP 98 nebyl společnosti OMV předložen, není možné, aby se k postupům odebrání vzorků podle SOP 98 kvalifikovaně vyjádřila. Společnost OMV se nicméně domnívá, že upravuje-li SOP 98 postup při odebrání vzorků v rozporu s ČSN EN ISO 4257, pak je nutné postupovat podle ČSN EN ISO 4257, a to už jen z toho důvodu, že SOP 98 není obecně závazným předpisem, na rozdíl od ČSN EN ISO 4257.
- Vliv nedodržení závazné normy ze strany ČOI na kontrolní zjištění je nadto v této konkrétní věci ještě zesílen tím, že **ČOI nedbala ani provozních pokynů, které jsou závazné pro konečné zákazníky (spotřebitele).** Ti jsou povinni odebrat vždy **alespoň 5 litrů LPG.** Tento požadavek vyplývá z provozních pokynů vydávaných společností PRIMAGAS a pro konečné zákazníky je toto pravidlo zdůrazněno přímo na palivovém stojanu. I toto pravidlo směřuje k promísení odebrané pohonné hmoty a zlepšení její homogenity. Tento požadavek má dále význam při malé četnosti odběrů z čerpacích stanic. Kontrolní vzorek byl nicméně ČOI odebrán **pouze o objemu 1,6 litrů.** Běžný průměrný odběr jednoho zákazníka je přes 20 litrů a není tedy možné, aby zákazník měl v nádrži nepromísený LPG.
- Nadto, společnost SGS Czech Republic, s.r.o. („SGS“) ve svém Vyjádření pouze obhájí právní hodnocení svého nezákonného postupu při odběru a analýze vzorků. Společnost OMV zde připomíná, že **k provádění právního hodnocení je oprávněn pouze správní orgán, nikoliv subjekt soukromého práva,** který ani není účastníkem řízení a není ani v jiném procesním postavení. Společnost OMV rovněž poukazuje na tu skutečnost, že společnost SGS má na věci přímý ekonomický zájem a nemůže tak být objektivní.
- Závěrem se společnost OMV neztotožňuje s názorem ČOI, že by se Vyjádření SGS mělo stát podkladem pro rozhodnutí správního orgánu v souladu s § 50 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, když společnosti SGS nepřísluší vykládat právo a vyjadřovat se k (ne)zákonnosti vlastního postupu.
- **ČOI nedodržela závazný postup pro získání reprezentativního vzorku odebrané pohonné hmoty LPG v souladu s příslušnými aplikovatelnými normami ČSN EN ISO 4257 a ČSN EN 589. Nedodržení stanoveného postupu, tj. nepromísení, resp. neodčerpání nebo nerecirkulování 20 litrů LPG a neodebrání dostatečného objemu zkoumaného vzorku, mohlo způsobit vyhodnocení odebraného vzorku LPG jako nevyhovujícího.**
- **Společnost OMV v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2003, čj. 7 A 195/2000-55, podle kterého z jediného důkazu nelze učinit závěr o odpovědnosti za správní delikt, byla-li jeho objektivita a soulad s právními předpisy zpochybněna.**

Dne 17. 9. 2020 bylo obviněné společnosti odesláno Vyrozumění před vydáním rozhodnutí Čj. ČOI 124981/20/2400, které bylo obviněné společnosti doručeno prostřednictvím datové schránky dne 17. 9. 2020 s opětovným poučením obviněné, coby účastníka řízení, o jejich právech s tím, že prvoinstanční orgán vydá v této věci po opětovném prostudování spisového materiálu včetně posouzení podaného odporu, nové rozhodnutí, a to dle ust. § 93 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 67 správního řádu. Obviněná společnost měla možnost uplatnit svá práva účastníka řízení, včetně doložení konkrétních důkazů.

Dne 30. 9. 2020 bylo na ČOI prostřednictvím datové schránky doručeno písemné „Shrnující vyjádření před vydáním rozhodnutí“ obviněné ze dne 29. 9. 2020 (na ČOI vedeno pod Čj. ČOI 131002/20/2400). Obviněná shrnuje a mimo jiné uvádí:

Společnost OMV obdržela od ČOI vyrozumění před vydáním rozhodnutí a stručně tímto shrnuje svou argumentaci. Vzhledem k tomu, že spáchání Přestupku nebylo prokázáno, navrhuje OMV aby řízení bylo zastaveno.

Společnost OMV shrnuje zejména, že:

- ČOI nedodržela postup odběrů vzorků LPG podle normy ČSN EN ISO 4257, který je pro ČOI závazný.
- S ohledem na vady odběru vzorků v průběhu správního řízení nebylo prokázáno, že společnost OMV porušila svou zákonnou povinnost. ČOI neunesla důkazní břemeno, když neopatřila takové důkazy, které by byly způsobilé prokázat skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
- S ohledem na skutečnost, že nebylo prokázáno splnění zákonných znaků skutkové podstaty přestupku, konkrétně objektivní stránky přestupku spočívající v konání (zde prodej nebo výdej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky ba pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách), nemůže být společnost OMV uznána vinnou ze spáchání Přestupku.
- Pro případ, že by přesto ČOI v rámci rozhodování ve správním řízení shledala, že se společnost OMV dopustila Přestupku, společnost OMV namítá a prokazuje, že za předmětný Přestupek v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách neodpovídá.
- ČOI dále pochybila i při rozhodování o výši sankce, zejména tím, že nesprávně vyhodnotila povahu a závažnost Přestupku k tíži společnosti OMV, nedostatečně přihlíděla k polehčujícím okolnostem, a naopak nesprávně přičetla společnosti OMV k tíži skutečnost, že jí v minulosti byla pravomocně uložena pokuta za jiný přestupek. Závěr ČOI o výši sankce nese znaky libovůle. Uložená pokuta je vzhledem k Přestupku zjevně nepřiměřená a nepřezkoumatelná.

Vyjádření správního orgánu ke skutečnostem namítaným obviněnou:

K námitce obviněné, že ČOI nedodržela závazný postup odběrů vzorků LPG podle českých technických norem a neprokázala spáchání Přestupku, správní orgán uvádí, že Česká obchodní inspekce je podle § 7 odst. 2 zákona o PHM oprávněna kontrolovat složení a jakost pohonných hmot u provozovatele čerpací stanice, dále je oprávněna sledovat a monitorovat složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 4 zákona o PHM, kterým je vyhláška č. 133/2010 Sb. Podle § 4 odst. 1 a 2 této vyhlášky se jakost a složení sledují pomocí rozborů vzorků, přičemž odběr vzorků musí odpovídat příslušné technické normě. Tou je ČSN EN 4257, která byla přizpůsobena podmínkám odebrání vzorků zkapalněných plynů na čerpacích stanicích standardizovaným operačním postupem č. 98, který upravuje odběr vzorků LPG z výdejních stojanů na čerpacích stanicích. Tento postup byl akreditován Českým institutem pro akreditaci podle normy ČSN EN ISO 17025. Norma ČSN EN 4257 se věnuje odběru z nádrží, proto byl akreditován standardizovaný postup pro odběr z výdejních stojanů. Odběr je prováděn proškolenými zaměstnanci společnosti SGS do přenosných vzorkovnic k tomu určených. Obdobnou věc již řešil Krajský soud v Brně, jenž v Rozsudku čj. 30 A 80/2014 – 130 ze dne 27. 6. 2016 k tomu uvedl: „z odborného stanoviska Českého institutu pro akreditaci, o.p.s., jednoznačně vyplývá, že SOP č. 98 sice plní jiný účel než norma ČSN EN 4257 (vzorkování paliva, které dostává přímo zákazník, nikoli celého obsahu velkoobjemové nádrže), skutečně však z této normy vychází. Uzavřel pak, že SOP č. 98 zakotvuje obdobné standardy pro zajištění spolehlivosti odběru vzorků jako norma ČSN EN 4257. Právě tato okolnost je přitom z hlediska použitelnosti laboratorních výsledků pro závěr o spáchání správního deliktu podstatná.

Závěry stanoviska Českého institutu pro akreditaci, o.p.s. lze ostatně dle krajského soudu dovodit již ze samotného textu normy a SOP č. 98. Z textu normy ČSN EN 4257 (str. 6) sice vyplývá, že je vhodná pro vzorkování z velkoobjemových nádrží, nicméně výslovně nevylučuje byť alespoň rámcové užití pro odběr vzorků např. z výdejních stojanů čerpací stanice. Obsahem normy jsou pak obecné požadavky na

získávání reprezentativního vzorku, bezpečnostní opatření, popis přístrojů (vzorkovnice a vzorkovací potrubí), jejich přípravy a postupu odběru. Standardizovaný operační postup (SOP) č. 98, který jakožto svůj normativní podklad uvádí také normu ČSN EN ISO 4257, rovněž obsahuje pokyny týkající se přípravy vzorkovnice (včetně způsobu čištění), způsob samotného odběru (včetně přípravy odběrové aparatury) a také pokyny týkající se bezpečnosti. Dle krajského soudu mezi těmito dokumenty nejsou takové zásadní rozdíly, jež by měly vliv na spolehlivost či bezpečnost odběrů. Nelze tak dovozovat, že odběr vzorků proběhl v rozporu s právními předpisy. Odběr sice nemohl proběhnout přímo podle normy ČSN EN 4257, proběhl ale podle standardizovaného a akreditovaného postupu, který z této normy vycházel a zachovával obdobné standardy spolehlivosti jako norma samotná. Přizpůsobení normy specifickým podmínkám proto v tomto případě nemůže být nezákonné. Postup podle SOP č. 98 lze v zásadě vnímat jako jakousi správní praxi České obchodní inspekce, byť vykonávanou třetím subjektem, jež spočívá v konkretizaci a přizpůsobení normy ČSN EN 4257. Vzhledem k tomu, že uvedený postup z této normy vycházel a toliko ji rozvíjel a přizpůsoboval, jednalo se o postup zákonný.“

Odpovědnost za přestupek dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM je odpovědností objektivní, správní orgány tak nejsou povinny dokazovat zavinění a ani to, v jaké fázi odběratelsko-dodavatelského řetězce došlo ke zjištěnému pochybení. Musí prokázat pouze prodej nebo výdej pohonné hmoty nesplňující zákonné požadavky. Z tohoto pohledu je pro rozhodnutí o spáchání přestupku zásadní právě výsledek učiněných laboratorních testů. Žádný právní předpis však nestanoví, kolik vzorku paliva jsou správní orgány povinny odebrat. Vždy záleží na typu paliva a s tím souvisejícím standardizovaném postupu pro odběr vzorků (správní praxi kontrolních orgánů).

Správní orgán tedy na základě shora popsaného konstatuje, že odběr vzorků pohonných hmot (LPG) byl proveden odborně způsobilou osobou a podle akreditovaného standardizovaného operačního postupu SOP č. 98 (ČSN EN ISO 4257) a tedy proběhl zcela standardním postupem, který je v souladu s právními předpisy. Vzhledem k tomu má tedy za prokázané, že se jedná o důkaz získaný v souladu s ust. § 51 správního řádu a nejsou o něm žádné pochybnosti a v rámci rozhodování o vině a o výši správního trestu se o takový důkaz může zcela opřít.

K námitce obviněné, že OMV vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila v souladu s ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM, podle kterého platí: „*Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.*“, správní orgán uvádí, že podle jeho názoru liberační důvody v daném případě naplněny nebyly, neboť obviněná neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které lze pro předejití porušení vyžadovat. Pouhé spoléhání se na certifikáty a atesty předložené dodavateli nelze považovat za naplnění liberačních důvodů, když navíc obviněná kvalitu pohonné hmoty sama žádným způsobem neprověřovala, alespoň takový důkaz ve správním řízení nepředložila. Jako důkaz předložila právě jen Atest výstupní kontroly ze dne 30. 10. 2019, který předložil dodavatel obviněné, a to společnost PRIMAGAS s.r.o., IČO: 471 18 008. Tento přístup obviněné nelze považovat za maximální možné úsilí vedoucí k předejití porušení povinnosti. Jako jednu ze základních možností, jak předcházet prodeji a výdeji nejakostní pohonné hmoty, lze uvést provádění vlastních kontrol odebrané pohonné hmoty. Obviněná má možnost nechat vzorek od dodavatelů dodané hmoty testovat akreditovanou laboratoří, přičemž k těmto kontrolám (testům) by mělo docházet průběžně. Bez ohledu na to, jakou důvěru chová obviněná k výrobci či přepravci pohonných hmot a bez ohledu na jejich kvalitu, je nepochybně v jejích možnostech, aby samostatně zjišťovala kvalitu pohonných hmot, které prodává. Jak již shora uvedeno odpovědnost za přestupek dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM je odpovědností objektivní a správní orgány tak nejsou povinny dokazovat zavinění a ani to, v jaké fázi odběratelsko-dodavatelského řetězce došlo ke zjištěnému pochybení.

Správní orgán neshledal důvodnou tedy ani tuto námitku, neboť obviněná naplnění liberačních důvodů ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM neprokázala.

K námitce obviněné o nesprávně určené výši sankce správní orgán uvádí, že se okolnostmi projednávaného případu zabýval v rámci správní úvahy při určení míry závažnosti a výše pokuty a v této věci odkazuje na správní úvahu ohledně závažnosti deliktu, viz níže. Obdobně odkazuje níže na správní

úvahu v odůvodnění rozhodnutí ve věci dalších argumentů – polehčujících a přitěžujících okolností projednávaného případu a předvídatelnosti správního rozhodování.

Protože správní orgán považoval skutkové zjištění za dostatečné a proti obsahu protokolu a výsledku zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, podle ust. § 93 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 150 odst. 3 správního řádu, vydal toto rozhodnutí.

Správní orgán po zhodnocení podkladů nemá pochyb o tom, že přestupek, pro který se vede toto řízení, byl spáchán a nemá pochyb o tom, že za spáchání přestupku je odpovědný právě účastník řízení. Správní orgán své rozhodnutí o spáchání přestupku založil na důkazech, kterými jsou: ve věci nejakosti LPG zkušební protokol č. 40409 ze dne 22. 11. 2019 a inspekční zpráva č. 3162/2019 ze dne 22. 11. 2019 akreditované zkušební laboratoře společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., a ve věci, že zkoumaná pohonná hmota (LPG) byla prodávána u účastníka řízení pak protokol o kontrole ze dne 25. 11. 2019, vycházející z úředního záznamu ze dne 20. 11. 2019 a ze dne 22. 11. 2019, kde je odběr prodáváného LPG (vzorek č. 188/24/19/V) na předmětné čerpací stanici v Siřejovicích zaznamenán. Všechny uvedené důkazní písemnosti byly účastníkovi řízení řádně předány a účastník řízení se měl tak možnost s důkazy řádně seznámit. Správní orgán shledal tyto důkazy jako nepochybné a spolehlivě prokazující protiprávní skutkový stav a odpovědnost účastníka řízení. Součástí spisu jsou i další dokumenty, a to vyjádření účastníka řízení v pozici kontrolované osoby k protokolu o kontrole a dále i vyjádření účastníka řízení k předmětu řízení, včetně příloh.

Dle ust. § 10 odst. 2 zákona o PHM při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.

Způsob spáchání správního deliktu spočívající v prodeji pohonné hmoty nesplňující jakostní kritéria považuje správní orgán za typický pro uvedený druh deliktu, a proto jej nehodnotí ani ve prospěch, ani v neprospěch obviněné.

Co se týká zjištěné odchylky, pak správní orgán přihlédl k tíži účastníka řízení jako k významně přitěžující okolnosti k tomu, že odchylka mezi skutečným obsahem síry v plynu (125 mg/kg) a mezní hodnotou (45 mg/kg) je velmi významná. Odchylka činí 80 mg/kg, tj. o 178 % více, než je povolené maximum. K tak významné odchylce od povolených limitů dochází buď tehdy, je-li s palivem úmyslně manipulováno, anebo přímo ve výrobě. Správní orgán má za to, že první alternativa, tedy úmyslná manipulace s palivem, s ohledem na charakter ukazatele (zvýšený obsah síry) není pravděpodobná, neboť si nedokáže představit, co by mělo účastníka řízení vést k takovému jednání. Vzhledem k předloženým dokladům obviněné správní orgán nemůže s určitostí konstatovat ani to, že se jedná o výrobní problém. Správní orgán se tak může přiklonit k vyjádřenému závěru účastníka řízení, že k odchylce mohlo dojít v rámci probíhající opravy na zásobnících, a to při výměně stavoznaků, ke kterému došlo dne 31. 10. 2019, když před vlastní opravou došlo k odsátí všeho zbývajících plynu ze zásobníku včetně odsátí tlaku do autocisterny. Následně došlo k odvrtání šroubu od stavoznaku a stavoznak byl vyměněn za nový. Okolnosti nasvědčují tomu, že byl porušen pracovní postup při vlastní servisní opravě, kdy došlo k použití vrtných olejů, které se pravděpodobně dostaly do zásobníku, a tím mohlo dojít ke kontaminaci plynu sírou, plyn byl následně dodán do zásobníku určeného pro prodej LPG zákazníkům. Vrtné oleje obsahují mnohem vyšší množství síry než je povolené množství v LPG. Naměřené množství síry při kontrolním náběru dne 20. 11. 2019 odpovídá popsané skutečnosti, kdy došlo ke kontaminaci plynu v zásobníku z důvodu neodborně provedené opravy stavoznaku. Správní orgán k tomu však uvádí, že se jedná pouze o nijak důkazně nepodloženou spekulaci vzniku takto významné odchylky. Takto vzniklou významnou odchylku mohl účastník řízení zjistit, pokud by po provedené opravě stavoznaků, před samotným započítáním prodeje LPG, nechal pohonnou hmotu přezkoušet u akreditované osoby, a to zvláště, když při provedené opravě došlo k použití vrtných olejů, které obsahují větší množství síry. Odchylky takto významné, považuje správní orgán vždy za závažné, a z tohoto hlediska vždy významně přitěžující pachatelí protiprávního jednání. Opětovně je však třeba konstatovat, že odpovědnost za přestupek dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM je odpovědností

objektivní a správní orgány tak nejsou povinny dokazovat zavinění a ani to, v jaké fázi odběratelsko-dodavatelského řetězce došlo ke zjištěnému pochybení.

Závažnost správního deliktu hodnotil správní orgán především vzhledem k hledisku závažnosti případných následků tohoto správního deliktu. Správní orgán vychází z ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1. Prodávající tedy nese objektivní odpovědnost za jakost jím prodávaných pohonných hmot, to znamená, že pro vznik jeho odpovědnosti není rozhodující zavinění. Stačí pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní správní delikt. Zjištěný správní delikt má charakter deliktu ohrožovacího. Postačí, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat.

Co se týče následku spáchání přestupku, pak správní orgán konstatuje to, že bezprostředním následkem prodeje LPG s vysokým obsahem síry jsou vyšší emise oxidů síry do ovzduší a ve výsledku vyšší znečištění životního prostředí, než je oprávněný veřejný zájem. Z hlediska vlastního dopadu na motory vozidel, v nichž jsou LPG spalovány, pak sice nehrozí okamžitý negativní dopad, ale síra, resp. její sloučeniny se usazují v motorech a při dlouhodobějším užívání takového paliva pro pohon dochází pak k oxidaci barevných kovů, tj. i těch částí motoru, které jsou z barevných kovů vyrobeny, ale i potrubního systému čerpací stanice. S argumentem účastníka řízení, že spalování LPG s vyšším než povoleným obsahem síry může mít jakýkoliv měřitelný dopad na životní prostředí i na fungování motorů vozidel pouze při (opakovaném) spalování velkého objemu takto nevyhovujícího paliva, lze tedy souhlasit jen, co do hodnocení okamžitého dopadu na motor vozidla, nikoliv z hlediska okamžitého dopadu na ovzduší, jehož ochrana je ve veřejném zájmu, a nikoliv z hlediska možných následků na motor vozidla při delším užívání tohoto nejakostního plynu. K argumentaci účastníka řízení ohledně množství prodané nejakostní pohonné hmoty, kdy od závozu LPG došlo k prodeji maximálně 2 185 litrů, což odpovídá 1 197 kg, když protiprávní stav trval toliko 27 dní, že se jedná z pohledu dopadů na životní prostředí i motory vozidel spotřebitelů o zanedbatelné množství paliva, a tudíž je třeba hodnotit závažnost přestupku jako nízkou, správní orgán nesouhlasí. Pokud by totiž účastník řízení sám prováděl kontrolní odběry vzorků prodávaných pohonných hmot a jejich laboratorní zkoumání, mohl nejakostní palivo sám odhalit a v horizontu několika málo dní toto nechat odčerpat a tím zabránit další distribuci, čímž by došlo k prodeji podstatně menšího množství nejakostní pohonné hmoty a protiprávní stav by tak netrval celých 27 dní. Vzhledem ke skutečnosti, že správnímu orgánu není známo, že by protiprávním jednáním obviněné došlo k poškození vozidla konkrétního spotřebitele či konkrétního veřejného zájmu, považuje následek spáchání přestupku za typický pro tento typ protiprávního jednání a následek proto nepovažuje za okolnost přitěžující, ani polehčující.

Protiprávní jednání obviněné lze hodnotit jako jednorázové pochybení, nikoliv jako pochybení vzniklé dlouhodobými systémovými nedostatky a laxním přístupem obviněné, a to i s ohledem na skutečnost, že byl zjištěn prodej LPG s vysokým obsahem síry pouze na čerpací stanici OMV Siřejovice, avšak tomuto mohla sama předejít provedením kontroly vzorku prodávané PHM a tím předejít prodeji nejakostní PHM, což neučinila a neučinila ani jiné opatření k zajištění zamezení prodeje nejakostní PHM a spoléhala se pouze na atest kontroly předložené společností PRIMAGAS s.r.o., vzhledem k tomu správní orgán k této okolnosti nepřihlíží jako k okolnosti polehčující.

Jako mírně polehčující považuje správní orgán skutečnost, že byla prodána pohonná hmota – LPG pro pohon – nevyhovující pouze v jednom zkoušeném ukazateli.

Správní orgán opětovně konstatuje, že za porušení právních povinností je objektivně odpovědný vždy prodávající bez ohledu na to, zda porušení způsobil sám, nebo např. jeho zaměstnanec. Úmysl ze strany obviněné nebyl zjištěn, a proto spáchání přestupku bylo posuzováno jako nedbalostní.

Správní orgán jako k polehčující okolnosti přihlédl k nápravným krokům ze strany účastníka řízení, když v návaznosti na sdělení zjištění ČOI zajistila v součinnosti se společností PRIMAGAS s.r.o. okamžité

odsátí zbývajících LPG tak, aby nebyl distribuován mezi další účastníky a snažila se objasnit možné příčiny nejakostního vzorku LPG a o této skutečnosti orgán dozoru písemně informovala.

Pokud jde o námitku účastníka řízení, týkající se předvídatelnosti správního rozhodování, správní orgán uvádí, že v rámci svého rozhodování o druhu a výši správního trestu posuzoval dřívější vydaná rozhodnutí, týkající se obdobného porušení právních předpisů. V potaz tak vzal zejména:

- pravomocné rozhodnutí České obchodní inspekce Č.j.: ČOI 78583/14/O100/2000/14/HI/Št ze dne 4. 8. 2014, kterým byla uložena pokuta ve výši **250 000 Kč** za porušení § 3 odst. 1 zákona o PHM za prodej motorového paliva LPG pro pohon, které nevyhovuje ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu Síra (mg/kg), když zjištěná hodnota činila 87,8 mg/kg, přičemž je povolen obsah maximálně 60 mg/kg, tedy nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 589 + A1 (2012);
- pravomocné rozhodnutí České obchodní inspekce Č.j.: ČOI 40103/15/O100/4000/14/15/HI/Št ze dne 21. 12. 2015, kterým byla uložena pokuta ve výši **280 000 Kč** za porušení § 3 odst. 1 zákona o PHM za prodej motorového paliva LPG pro pohon, které nevyhovuje ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu Síra (mg/kg), když zjištěná hodnota činila 131 mg/kg, přičemž je povolen obsah maximálně 60 mg/kg, tedy nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 589 + A1 (2012);
- pravomocné rozhodnutí České obchodní inspekce Č.j.: ČOI 146710/18/4000 ze dne 12. 11. 2018, kterým byla uložena pokuta ve výši **450 000 Kč** za porušení § 3 odst. 1 zákona o PHM za prodej motorového paliva LPG pro pohon, které nevyhovuje ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu Síra (mg/kg), když zjištěná hodnota činila 125 mg/kg, přičemž je povolen obsah maximálně 60 mg/kg, tedy nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 589 + A1 (2012).

Vzhledem k uvedenému je patrné, že správní orgán při určení výše uložené pokuty postupoval v rámci rozhodovací praxe České obchodní inspekce a výše uložené pokuty se výrazně neliší od dříve uložených pokut za srovnatelné porušení právních předpisů.

Ve věci povahy činnosti obviněné správní orgán vycházel z toho, že obviněná je právnickou osobou se živnostenským oprávněním k distribuci pohonných hmot. Povahu činnosti obviněné hodnotil správní orgán jako obvyklou nemající zásadní význam pro určení druhu a výměry správního trestu.

Správní orgán při hodnocení osoby přestupce přihlédl ke skutečnosti, že obviněná byla v minulosti za porušení zákona o PHM Českou obchodní inspekcí sankcionována, a to mimo jiné pravomocným rozhodnutím č. j. ČOI 158275/16 ze dne 6. 2. 2017 (právní moc dne 7. 2. 2017) za porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, a to za nesplnění požadavku na jakost PHM (motorová nafta) ve sledovaném ukazateli bod vzplanutí P. M., za což jí byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a pravomocným rozhodnutím č. j. ČOI 56247/18 ze dne 24. 7. 2018 (právní moc dne 30. 7. 2018) za dvojí porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, a to za nesplnění požadavku na jakost PHM (motorová nafta) ve sledovaném ukazateli bod vzplanutí P. M., za což jí byla uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Přesto, že se nejedná o pohonnou hmotu LPG pro pohon, ale o motorovou naftu, v každém případě se jedná o prodej nejakostní pohonné hmoty konečným spotřebitelům, a tím o porušení shodných právních předpisů.

Z výše uvedeného nelze vyvodit jiný závěr než ten, že se obviněná z dříve uložených pokut dostatečně nepoučila a nepřijala taková opatření (tj. účinná), aby porušování daných právních povinností zabránila, což je jednoznačně nutné považovat za okolnost přitěžující při hodnocení osoby přestupce.

Správní orgán doplňuje, že ohledně opakovatelnosti přestupků odkazuje na rozhodnutí NSS ze dne 31. 1. 2011 Č.j. 4 As 33/2010-103. Podle právního názoru zde vysloveného, se kterým se správní orgán prvního stupně zcela ztotožňuje, se nejedná o jakési „znovusankcionování“ za předchozí přestupky, ale je pouze zvažováno, zda dříve uložené sankce byly dostatečné, aby se prodávající napříště zdržel deliktního jednání a současně dosti účinné, aby prodávajícího přiměly k přijetí adekvátních (resp. účinných) opatření vedoucích k odstranění nedostatků, včetně jejich příčin.

Podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 3. 5. 2013, čj. 60 A 1/2013-49: „*Správním orgánům nic nebrání v tom, aby ke skutečnosti, že žalobce v minulosti spáchal obdobné či další přestupky, za něž mu byly pravomocně uloženy v přestupkovém řízení sankce, přihlédly při hodnocení osoby žalobce a z takových okolností vyvodily příslušné závěry.*“

Správní orgán na základě hodnocení jednotlivých hledisek, ke kterým byl povinen přihlédnout při stanovení výše pokuty, považoval správní delikt za **středně závažný**.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlédnutí k okolnostem ve prospěch a v neprospěch obviněné a úvahy správního orgánu, byla obviněné uložena pokuta při samé spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí (až 5 mil. Kč). Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře obviněné (s ohledem na velikost řetězce čerpacích stanic OMV), tedy byla pro ni nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní.

Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoli zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na samé spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Správní orgán rozhodl o uložení správního trestu ve formě pokuty, neboť ta by měla obviněnou přimět k přijetí takových opatření, která by zabránila opakovanému porušení stanovených povinností. Uložená pokuta by tak měla mít účel jak sankční, tak i preventivní. Pokuta byla stanovena při samé dolní hranici zákonem stanovené sazby, takže ji nelze považovat za likvidační. Její výše zcela odpovídá zjištěnému porušení zákona o PHM a také pokutám uloženým v obdobných případech.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti správního deliktu i zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení. Hlavním účelem uložení sankce ve formě pokuty je důrazně upozornit obviněnou na povinnost dodržovat při své podnikatelské činnosti ustanovení veřejnoprávních předpisů.

Správní orgán uvádí, že účastník řízení neuvádí žádné skutečnosti, které by ho vyvinily z protiprávního jednání, jenž je mu kladeno za vinu. Nepředložil tedy žádné argumenty, které by měly změnit právní názor správního orgánu, a ten neshledal ani žádné jiné důvody pro změnu právní kvalifikace a výše uložené pokuty popsaného správního deliktu.

Správní orgán poukazuje na možnost, pokud není v silách obviněné uhradit pokutu jednorázově, požádat o povolení splátek, o němž rozhodne správní orgán. Podaná žádost musí být obviněnou řádně odůvodněna a doložena důkazy. Podání žádosti je podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v rozhodném znění, ve spojení s ust. bodu 1. písm. d) položky 1 sazebníku, jenž je přílohou tohoto zákona, zpoplatněno částkou 400 Kč. Tento poplatek je možné uhradit kolkovou známku zaslanou samostatně nebo spolu s žádostí o povolení zaplacení pokuty ve splátkách nebo bezhotovostně na účet České obchodní inspekce č. 3754-829011/0710 pod variabilním symbolem uložené pokuty 1102822420 a specifickým symbolem 3711.

Povinnost uložit účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, nahradit náklady řízení paušální částkou, je stanovena ust. § 79 odst. 5 správního řádu. V tomto řízení je tato zákonná podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1 000 Kč v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce v Praze prostřednictvím inspektorátu Ústeckého a Libereckého se sídlem v Ústí nad Labem. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebude-li peněžitá pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, budou vymáhány.

Nebude-li pokuta zaplacená do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, bude vymáhána příslušným exekucním orgánem.

Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 15, Praha 2

PSČ 120 00

Č.j.: ČOI 166051/20/O100/2400/Krč/Št

Dne: 11. 12. 2020

Sp. Zn. ČOI 149002/19/2400

COIX01EH84J

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ustanovení § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), ve spojení s § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o odvolání

obviněné z přestupku (dále též jako „obviněná“): **OMV Česká republika, s. r. o.**, IČO: 48038687, se sídlem Štětškova 1638/18, 140 00 Praha 4, podaném proti rozhodnutí inspektorátu České obchodní inspekce Ústeckého a Libereckého (dále též „inspektorát“, případně „orgán prvního stupně“) ze dne 2. 11. 2020, č. j. ČOI 144628/20/2400/0282/20/R/PL/St, kterým byla obviněná uložena pokuta ve výši **300.000,- Kč** (slovy: tři sta tisíc korun českých) za přestupek dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění účinném do 31. 3. 2020 (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), kterého se měla obviněná dopustit tím, že porušila povinnost stanovenou v § 3 odst. 1 tohoto zákona; a kterým byla obviněná dále uložena dle § 95 odst. 1 přestupkového zákona ve spojení s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu povinnost uhradit náklady správního řízení v paušální částce **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) dle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), takto:

Podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1102822420, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem)/1149 (poštovní složenkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB,

Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, variabilní symbol 1102822420, konstantní symbol 0378 (převodním příkazem)/0379 (složenkou).

Odůvodnění

I. Napadené rozhodnutí

Inspektorát vydal dne 2. 11 2020 rozhodnutí č. j. ČOI 144628/20/2400/0282/20/R/PL/St (dále též „napadené rozhodnutí“) v souladu s ustanovením § 93 a násl. přestupkového zákona.

Ve výroku I. napadeného rozhodnutí inspektorát uznal obviněnou vinnou ze spáchání přestupku dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kterého se měla obviněná dopustit tím, že porušila povinnost podle ustanovení § 3 odst. 1 téhož zákona, neboť dne 20. 11. 2019 na čerpací stanici OMV 2736 Sirejovice, D8, 410 02 Sirejovice prodala motorové palivo LPG pro pohon (dále jen „LPG“), které nevyhovělo ve zkoušeném ukazateli jakosti v kritériu „Síra“, když zjištěná hodnota činila 125 mg/kg, přičemž povolená hodnota je maximálně 45 mg/kg (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259), tedy nevyhověla limitním hodnotám stanoveným ČSN EN 589:2019.

Ve výroku II. napadeného rozhodnutí uložil inspektorát obviněné dle ustanovení § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 přestupkového zákona pokutu ve výši 300.000,- Kč.

Ve výroku III. napadeného rozhodnutí uložil inspektorát obviněné na základě § 95 odst. 1 přestupkového zákona a § 79 odst. 5 správního řádu povinnost uhradit náklady řízení dle § 6 odst. 1 vyhlášky v paušální částce 1.000,- Kč.

II. Odvolání

Obviněná podala včas odvolání, ve kterém své námitky shrnula do následujících bodů:

Nedodržení závazného postupu při odběru vzorku LPG

Obviněná opakovaně namítá nesprávný postup inspektorátu při odběru vzorku LPG, který byl posléze analyzován akreditovanou laboratoří. Dle názoru obviněné měl být dodržen postup dle normy ČSN EN 589 část 4: „*Před odběrem vzorku z hadice výdejního stojanu by se mělo odčerpat nebo recirkulovat 20 litrů výrobku, aby se získal reprezentativní vzorek.*“ Obviněná tvrdí, že podle normy ČSN ISO 4257 Čl. 4 písm. c) je dále nutné promísit obsah a vyčkat 30 minut před samotným vzorkováním. Ani tento postup ČOI nedodržela.

Obviněná dále odkazuje na ustanovení § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách, podle kterého stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti prováděcí předpis, kterým se rozumí vyhláška č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů. Podle § 4 odst. 2 této vyhlášky platí, že odběr vzorků a posouzení výsledků zkoušek musí u jednotlivých pohonných hmot odpovídat příslušné české technické normě. V poznámce pod čarou č. 3 je pak k tomuto ustanovení uveden výčet českých technických norem, kterým musí odpovídat odběr vzorků a posouzení výsledků zkoušek. Explicitně jsou v poznámce č. 3 uvedeny ČSN EN ISO 3170, ČSN EN 14275, ČSN EN ISO 4257 a ČSN EN ISO 4259. Dle názoru obviněné je ČOI povinna

postupovat dle ČSN EN ISO 4257, nikoliv podle standardního operačního postupu č. 98, který není obecně závazný. ČSN EN ISO 4257 stanovuje kogentní postup, který je pro ČOI závazný.

ČOI při odběru vzorku nedbala ani provozních pokynů, které jsou závazné pro konečné zákazníky (spotřebitele). Ti jsou povinni odebrat vždy alespoň 5 litrů LPG. Kontrolní vzorek byl nicméně ČOI odebrán pouze o objemu 1,6 litrů. Běžný průměrný odběr jednoho zákazníka je přes 20 litrů a není tedy možné, aby zákazník měl v nádrži nepromísený LPG.

Obviněná je toho názoru, že nedodržení stanoveného postupu, tj. nepromísení, resp. neodčerpání nebo neregulování 20 litrů LPG a neodebrání dostatečného objemu zkoumaného vzorku, mohlo způsobit vyhodnocení odebraného vzorku LPG jako nevyhovujícího. Důkazy získané ČOI v rozporu s technickými normami ČSN tak představují důkazy získané v rozporu s § 51 správního řádu a nelze k nim přihlížet. Prokazování skutkového stavu přitom ČOI nemůže opřít o nezákonné důkazy, kterými jsou v této věci vzorky LPG odebrané v rozporu se závaznou technickou normou.

S ohledem na výše uvedené obviněná tvrdí, že ČOI neprokázala, že společnost OMV spáchala přestupek, jelikož na podporu tohoto závěru se dovolává nezákonných důkazů.

Liberační důvody

Obviněná tvrdí, že svým jednáním naplnila liberační důvody uvedené v ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, přičemž s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu za opatření naplňující liberační důvody považuje např. zajištění dostatečné a pravidelné kontroly jakosti pohonných hmot, různá preventivní opatření, ochranu majetku, úrovně řízení apod. Dále s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 10 A 373/2011 uvádí seznam požadavků a doporučení, které může provozovatel čerpací stanice nevlastníci prostředky pro laboratorní kontrolu jakosti dodávek realizovat, aby splnil požadavky vycházející ze zákona o pohonných hmotách. K tomu obviněná dále uvádí, že prokázala pečlivý výběr dodavatele tak, aby mohla konečným zákazníkům nabídnout vždy nejvyšší kvalitu produktu.

Obviněná dále uvádí, že dlouhodobě vynakládá značné náklady na přijetí interních opatření a kontrolních mechanismů k dodržení úrovně jakosti pohonných hmot.

Obviněná tvrdí, že jednoznačně naplnila liberační důvod ve smyslu § 10 zákona o pohonných hmotách. Pokud odebírá pohonné hmoty od dodavatelů vydávajících osvědčení o jakosti, a kteří mají zavedený systém jakosti a kontroly jakosti, pak obviněná prokázala veškeré úsilí ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, které po ní bylo možné požadovat, aby přestupku zabránila. I kdyby tedy bylo prokázáno, že se přestupek stal (což obviněná důrazně odmítá), jsou naplněny podmínky liberace podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a obviněná tedy nemůže být za přestupek odpovědná.

Nesprávné určení výše sankce

Obviněná namítá, že ČOI nesprávně určila hlediska ke kterým je správní orgán při určení druhu správního trestu a jeho výměry povinen přihlídnout, a dostatečně se nevypořádala s předloženými argumenty v její prospěch.

Dle názoru obviněné se ČOI dopustila nepřipustného dvojího přičítání, neboť na str. 10 rozhodnutí jako přitěžující zohlednila to, že bezprostředním následkem prodeje LPG s vysokým obsahem síry jsou vyšší emise oxidů síry do ovzduší a ve výsledku vyšší znečištění životního prostředí, přestože vyšší než povolený obsah síry v LPG je znakem daného přestupku, a nelze jej proto citovat znovu jako přitěžující okolnost. Správně měla ČOI při posuzování rozsahu následků přihlédnout k tomu, že závoz LPG byl dodán pouze do zásobníků ČS Sirejovice, a nemohlo tak dojít k ohrožení dalších spotřebitelů. Od závozu LPG došlo k prodeji maximálně 2185 litrů, což odpovídá 1 197 kg. Tento objem tak byl distribuován pouze mezi minimum spotřebitelů. Spáleno bylo celkově z pohledu dopadů na životní prostředí i motory vozidel spotřebitelů zanedbatelné množství paliva a následky byly neprodleně odstraněny, tedy dle obviněné je třeba hodnotit závažnost přestupku jako nízkou. Pokud se nejednalo o systémovou vadu, ale (dle tvrzení samotné ČOI) o jednorázovou nehodu, jejíž následek byl nadto okamžitě odstraněn, je toto opět třeba přičíst ku prospěchu obviněné. Namísto toho ČOI při hodnocení kritéria způsobu spáchání přestupku přihlédla k tíži OMV k tomu, že zjištěná odchylka hodnoty obsahu síry od normy byla relativně vysoká. Naopak, zjištěná odchylka mezi skutečným obsahem síry a mezní hodnotou síry může být spíše faktorem rozsahu následků (v této věci ovšem byly celkové následky s přihlédnutím ke všem okolnostem zanedbatelné — viz výše). ČOI tedy i v tomto ohledu zásadně pochybila a její rozhodnutí není správné.

ČOI v rozhodnutí polemizuje nad tím, že pokud by obviněná měla zajištěn systém kontrolních odběrů vzorků, pak by údajný protiprávní stav trval dle názoru ještě méně. Z tohoto důvodu tak uvedené nepovažuje ani za polehčující, ani za přitěžující okolnost. Obviněná tento názor nesdílí. Jestliže údajný protiprávní stav trval pouhých 27 dní, pak je nutno tuto skutečnost vyhodnotit jako polehčující. Naopak polemika ČOI o kontrolních odběrech není na místě. Pokud by totiž obviněná skutečně prováděla kontrolní odběry, pak jak ČOI sama uvedla, byly by naplněny liberační důvody ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Obviněné proto nelze přičítat k tíži nenaplnění liberačních důvodů.

Obviněná dále uvádí, že jako polehčující měla být hodnocena skutečnost, že spácháním přestupku nebyla způsobena žádná škoda. Obviněná do podání odvolání nezaznamenala žádnou reklamaci spotřebitele. Rovněž nebyl zaznamenán ani vznik žádné škody.

Obviněná se domnívá, že z výše udělené pokuty nevyplývá, že by ČOI dostatečně zohlednila to, že vzorek PLG nevyhovoval pouze v jednom ukazateli, a dále úsilí obviněné směřujícímu k eliminaci následků a objasnění příčin závadného stavu. Podle obviněné mělo být přihlédnuto i k opatřením, která obviněná uplatňuje, aby zabránila porušením (např. využití renomovaného dodavatele pohonných hmot).

Obviněná dále poukazuje na to, že v r. 2019 provedla ČOI přibližně 61 kontrol na čerpacích stanicích obviněné, přičemž byla zjištěna pouze jediná závada na ČS Sirejovice, která je předmětem tohoto řízení, což představuje dle jejího názoru marginální chybovost. ČOI tuto skutečnost v rozhodnutí nezohlednila.

Obviněná dále nesouhlasí s tím, že ČOI její předchozí porušení zákona o pohonných hmotách v r. 2017 a 2018 posoudila jako recidivu, a domáhá se analogického uplatnění institutu zahlazení odsouzení. V této souvislosti odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 82/2010 a rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem pobočka Liberec, čj. 60 A 1/2013-49. V této souvislosti obviněná poukazuje na to, že byla navíc sankcionována za situaci týkající se nafty, kdežto nyní posuzovaná věc se týká jakosti LPG. Dále poznamenává, že s ohledem na počet svých provozoven (220) naopak tento fakt vypovídá o ojedinělosti pochybení tohoto typu. S ohledem na uvedené tedy nelze spáchání předchozích přestupků

obviněné (jež se navíc týkaly jiného druhu paliva a byly spáchány na jiných provozovnách) hodnotit jako přitěžující okolnost, když od výkonu sankce za přestupky již uplynul více než 1 rok a měl by se tak na ně vztahovat institut zahlazení. Naopak, malá četnost pochybení obviněné prokazuje spíše ojedinělost takových situací. I z toho důvodu tak rozhodnutí ČOI není správné.

Obviněná dále poukazuje na to, že výše pokuty ukládané ČOI v letech 2014 – 2019 přesahující 200.000 Kč byla uložena pouze v 21 případech a nad 300.000 Kč pouze ve 14 případech, z čehož obviněná dovozuje, že ČOI v rámci své rozhodovací praxe ukládá za srovnatelná porušení pokuty výrazně nižší, než je pokuta uložena obviněné. Obviněná poukazuje na konkrétní případ čj. ČOI 26718/12/2400/R0014/2012/Vr/Št, kdy byla závažnost případu hodnocena jako vysoká (benzín nevyhovoval ve 3 ukazatelích a motorová nafta ve 2 ukazatelích), přičemž pokuta byla uložena ve výši 300.000 Kč. Při rozhodování o výši pokuty tak ČOI nerespektovala princip předvídatelnosti a legitimního očekávání. Mezi výší uložené pokuty obviněné ve vztahu k jiným rozhodnutím ČOI je hrubý nepoměr, a rozhodování ČOI tak v sobě nese prvky libovůle.

Závěrečný návrh

S ohledem na výše uvedené obviněná navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a řízení o přestupku zastaveno.

III. Řízení o odvolání

Orgán prvního stupně neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 87 správního řádu, a proto v souladu s ustanovením § 88 odst. 1 správního řádu předal spis spolu se svým stanoviskem ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce (dále jen „odvolací orgán“), který je dle § 1 odst. 5 zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, věcně příslušný rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 98 odst. 1 přestupkového zákona v plném rozsahu a neshledal důvody pro jeho zrušení či změnu.

IV. Přezkum napadeného rozhodnutí

Vedení správního řízení orgánem prvního stupně

Správní řízení v předmětné věci bylo zahájeno na základě kontrolního zjištění učiněného inspektorátem při kontrole provedené dne 20. 11. 2019 na výše uvedené čerpací stanici obviněné a zadokumentovaného v *Protokolu o kontrole* ID kód 241911250038701. Obviněná proti kontrolnímu zjištění podala v zákonné lhůtě námitky, které inspektorát zamítl sdělením č. j. ČOI 21247/20/2400 ze dne 12. 2. 2020. Inspektorát poté zahájil ve věci řízení vydáním příkazu č. j. ČOI 54728/20/2400/0282/P/PL/Če ze dne 16. 4. 2020, kterým obviněné za spáchaný přestupek uložil pokutu ve výši 300.000 Kč. Proti tomuto příkazu podala obviněná v zákonné lhůtě odpor, kterým byl příkaz zrušen a orgán prvního stupně poté pokračoval v řízení tím, že obviněné sdělením č. j. ČOI 105840/20/2400 ze dne 5. 8. 2020 zaslal vyjádření akreditované laboratoře SGS (dále též „laboratoř SGS“), která provedla odběr a rozbor vzorku LPG, a následně *Vyrozumění před vydáním rozhodnutí* č. j. ČOI 124981/20/2400 ze dne 17. 9. 2020, ve kterém mimo jiné poučil obviněnou o jejích procesních právech, včetně oprávnění vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a možnosti požádat o nařízení ústního jednání. Obviněná využila svého práva a vyjádřila se k podkladům pro vydání rozhodnutí dopisem ze dne 29. 9. 2020. Orgán prvního stupně poté vydal ve věci rozhodnutí, jak výše uvedeno, neboť

provedená skutková zjištění ve věci považoval za dostatečná. Dle § 81 přestupkového zákona mohou být skutečnosti zjištěné při kontrole jediným podkladem rozhodnutí o přestupku v řízení navazujícím na výkon kontroly.

Z hlediska vedení správního řízení tedy odvolací orgán neshledal ze strany orgánu prvního stupně žádné pochybení.

K právní kvalifikaci protiprávního jednání

Přestupku ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba, která prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 téhož zákona. Dle tohoto ustanovení lze prodávat nebo vydávat pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Laboratorním rozbořem motorové nafty odebrané ze stojanu čerpací stanice obviněné dne 20. 11. 2020 bylo laboratoří SGS zjištěno (*Inspekční zpráva* č. 3162/2019 ze dne 22. 11. 2019), že kontrolovaný vzorek LPG nesplnil požadavky stanovené zvláštními předpisy - nevyhovoval limitním hodnotám ČSN EN 589 a to zjištěnou hodnotou „Síra“ 125 mg/kg namísto maximální přípustné hodnoty 45 mg/kg dle ČSN EN ISO 4259. Odebraný vzorek LPG tedy byl hodnocen jako nevyhovující, neboť nesplňoval požadavek stanovený na jakost pohonné hmoty českou technickou normou ČSN EN 589:2019. Z uvedeného je zřejmé, že obviněná na své čerpací stanici prodávala LPG nesplňující předepsaný požadavek na jakost a porušila tak povinnost stanovenou v § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, čímž naplnila skutkovou podstatu vytýkaného přestupku dle § 9 odst. 1 písm. b) téhož zákona. K námitkám obviněné uplatněným v odvolání a směřujícím proti odběru vzorku LPG se odvolací orgán podrobněji vyjadřuje v další části odvolání.

K druhu a výměře správního trestu

Odvolací orgán poté přezkoumal oprávněnost uloženého správního trestu a především pak jeho výměru, a to i z pohledu argumentů uplatněných odvolatelkou v rámci podaného odvolání. Dle ustanovení § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách lze za vytýkaný přestupek uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Orgán prvního stupně ve shodě s ustanovením § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách přihlédl při určení výměry pokuty k závažnosti přestupku, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, a rovněž tak i k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem přicházejícím v tomto případě do úvahy. Odvolací orgán se v tomto ohledu ztotožnil se závěry napadeného rozhodnutí a uložení uvedeného správního trestu (a to i s ohledem na horní hranici pokuty, kterou lze v tomto případě uložit) považuje za adekvátní spáchanému přestupku jak z pohledu represivní, tak i preventivní funkce, které by správní trestání mělo naplňovat. K námitkám obviněné ohledně výše pokuty uplatněným v odvolání se odvolací orgán podrobněji vyjadřuje v další části odvolání.

K námitkám obviněné uplatněným v odvolání

K namítanému *nedodržení závazného postupu při odběru vzorku LPG* odvolací orgán uvádí následující. Odběr vzorku musí u jednotlivých pohonných hmot odpovídat příslušné české technické normě tak, jak je uvedeno v ustanovení § 4 odst. 2 prováděcí vyhlášky č. 133/2010 Sb. Z normy ČSN EN 589 část 4 vyplývá, že *před odběrem vzorku z hadice výdejšího stojanu*

by se mělo odčerpávat nebo recirkulovat 20 litrů výrobku, aby se získal reprezentativní vzorek. Z konstrukce uvedeného ustanovení je zřejmé, že odčerpání či recirkulace 20 litrů LPG má pouze doporučující charakter, a v případě, že se při odběru vzorku takto nepostupuje, neznamená to nedodržení závazného postupu. Z vyjádření laboratoře SGS, která odběr vzorku provedla jako přizvaná osoba ve smyslu ustanovení § 6 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že podstatné je to, že odběr vzorku byl proveden za stejných podmínek, za jakých LPG čerpá zákazník. Odvolací orgán na postupu laboratoře SGS při odebrání vzorku ze stojanu čerpací stanice obviněné proto neshledal nic závadného a výsledek rozboru takto odebraného vzorku proto považuje za relevantní důkaz prokazující porušení zákona o pohonných hmotách a tedy i vytýkaného přestupku.

K *liberačním důvodům* uvádí odvolací orgán následující. Obviněná je přesvědčena, že svým jednáním naplnila liberační důvody ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, podle kterého právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. V této souvislosti obviněná mimo jiné odkazuje i na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který za takováto opatření naplňující liberační důvody považuje např. *zajištění dostatečné a pravidelné kontroly jakosti pohonných hmot*, různá preventivní opatření, ochranu majetku, úrovně řízení apod. Z odvolání i jiných podání učiněných obviněnou v průběhu tohoto řízení je patrné určité úsilí obviněné směřující k zajištění kvality prodáváných pohonných hmot. Nicméně na takováto opatření je třeba pohlížet jako na splnění základních požadavků na zajištění odpovídající jakosti prodáváných pohonných hmot tak, aby tyto odpovídaly zákonu o pohonných hmotách a návazně pak prováděcí vyhlášce a příslušným normám. Obviněná po stočení LPG do nádrže nikterak neověřila, zda LPG vyhovuje požadavkům uvedeným v § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, což by bylo případně možné považovat za okolnost nasvědčující tomu, že provedla účinné opatření, které mohlo prodeji nevyhovující pohonné hmoty efektivně zabránit. K *určení výše sankce* uvádí odvolací orgán následující. Odvolací orgán je přesvědčen o tom, že orgán prvního stupně se při hodnocení následků spáchaného přestupku nedopustil dvojího přičítání tak, jak obviněná uvádí ve svém odvolání. Orgán prvního stupně sice na str. 10 napadeného rozhodnutí popisuje možné následky prodeje nekvalitního LPG, nicméně v závěru tohoto hodnocení konstatuje, že následek spáchaného přestupku považuje pro toto porušení zákona o pohonných hmotách za typický, a z tohoto důvodu nehodnotí následek jako přitěžující ani jako polehčující.

Odvolací orgán rovněž nesdílí názor obviněné v tom smyslu, že by doba, po kterou trval protiprávní stav (27 dní od závozu nevyhovujícího LPG), měla být považována za polehčující okolnost. V této souvislosti je třeba vzít do úvahy skutečnost, že protiprávní stav nebyl ukončen přijetím opatření ze strany obviněné, ale až v důsledku provedení kontroly inspektorátem jako dozorovým orgánem. Ve světle této skutečnosti proto odvolací orgán uvedenou okolnost ve shodě s orgánem prvního stupně nepovažuje za polehčující, neboť v případě neprovedení kontroly lze pokračování prodeje nejakostního LPG předpokládat.

Okolnost spočívající v tom, že spácháním přestupku nebyla způsobena žádná škoda, neboť obviněná nezaznamenala žádnou reklamaci ze strany spotřebitele, nepovažuje odvolací orgán za natolik významnou okolnost, aby ji bylo vhodné posoudit ve vztahu k určení výše pokuty jako polehčující. V tomto případě se jedná pouze o možnou domněnku, že použitím nejakostního LPG škoda způsobena nebyla, nikoli o prokazatelný fakt.

Ostatní námitky obviněné poukazují na nedostatečné zohlednění určitých okolností v její prospěch (LPG nevyhovoval pouze v jediném ukazateli, úsilí obviněné směřující k eliminaci

následků a objasnění příčin závadného stavu, využití renomovaného dodavatele pohonných hmot, jediná závada zjištěná v rámci 61 kontrol provedených v r. 2019). Odvolací orgán však v odůvodnění napadeného rozhodnutí takovéto nedostatečné zohlednění uvedených okolností rozhodně neshledal, a s hodnocením provedeným orgánem prvního stupně na str. 10/11 napadeného rozhodnutí se naopak beze zbytku ztotožnil.

Odvolací orgán neshledal důvod k tomu, aby při určování výše pokuty nebyla vzata do úvahy jako přitěžující okolnost recidiva obviněné, konkrétně pak zohlednění přestupků dle zákona o pohonných hmotách spáchaných v předchozích dvou letech, kdy rozhodnutí o těchto přestupcích nabylo právní moci dne 7. 2. 2017, respektive 30. 7. 2018. Odvolací orgán si je vědom existence judikatury, na kterou obviněná v odvolání odkazuje, a která připouští analogické použití institutu trestního práva zahlázení odsouzení, nicméně nesouhlasí s tím, aby k zahlázení sankcí za přestupky spáchané obviněnou v předchozích dvou letech došlo již po 1 roce od výkonu sankce. Takovouto lhůtu pro zahlázení připustil rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 3. 5. 2013, čj. 60 A 1/2013-49, avšak ve vztahu k ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, které upravovalo určení druhu sankce a její výměry pouze u přestupků fyzických osob. Přestupkový zákon opakované spáchaní přestupku nedefinuje – ustanovení § 91a zákona č. 200/1990 Sb. nebylo do nové právní úpravy převzato. Toto ustanovení pro posouzení opakovaného spáchaní přestupku fyzických osob stanovovalo lhůtu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o předchozím stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným.

Odvolací orgán nicméně vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3As 35/2016-41 ze dne 22. 2. 2017, cit.: „Nelze v této souvislosti považovat za zcela přiléhavý ani stěžovatelčin odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 As 82/2010 – 55, publ. pod č. 2291/2011 Sb. NSS, jehož právní věta zní: *„Správní orgán je při rozhodování o výši sankce (ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) za přestupek (zde za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích) povinen hodnotit, zda není při přihlédnutí k pachateli dříve uloženým trestům možné využít analogicky institut trestního práva zahlázení odsouzení.“* Na citovaný rozsudek navazující judikatura skutečně dospěla k závěru, že pokud u pachatele přestupku došlo k „zahlázení odsouzení“ za jeho předcházející přestupky, je na něj třeba hledět, jako by nebyl „odsouzen“ a spáchaní těchto přestupků nelze hodnotit jako přitěžující okolnost ve smyslu recidivy. Nutno nicméně zdůraznit, že tento závěr byl doplněn o následnou úvahu, že správním orgánům nic nebrání v tom, aby ke skutečnosti, že přestupce v minulosti spáchal obdobné či další přestupky, za něž mu byly pravomocně uloženy v přestupkovém řízení sankce, přihlížely při hodnocení osoby přestupce a z takových okolností vyvodily příslušné závěry, pokud jde o jeho sklony porušovat pravidla vyplývající ze zákona, případně jakým způsobem (viz zejména rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 3. 5. 2013, č. j. 60 A 1/2013 – 49, publ. pod č. 2912/2013 Sb. NSS, nebo též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, č. j. 6 As 210/2016 – 41). Názory vyjádřené ve shora citovaných rozsudcích správních soudů v podstatě reflektují zásady hodnocení závažnosti trestných činů trestními soudy (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 6 Tdo 449/2016, dostupné na www.nsoud.cz, v němž bylo konstatováno, že „[f]ikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, [...] nebrání tomu, aby soud při hodnocení osoby pachatele přihlížel ke skutečnosti, že pachatel již v minulosti spáchal trestný čin, a vyvodil z této skutečnosti příslušné závěry z hlediska sklonu pachatele k trestné činnosti, jeho vztahu ke společenským hodnotám, chráněným trestním zákoníkem [...]“). Zdejší soud je přesvědčen, že uvedené závěry lze přiměřeně použít též ve vztahu k hodnocení závažnosti správních deliktů právnických osob.

Vytýkaný přestupek spáchaný obviněnou jakožto právnickou osobou je typově výrazně závažnější delikt, pro který přestupkový zákon v ustanovení § 30 písm. b) stanoví i odpovídající delší promlčecí dobu – 3 roky od spáchání tohoto přestupku. Odvolací orgán je proto přesvědčen, že u tohoto přestupku je, a to i s ohledem na shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu, přísnější posouzení recidivy spočívající v zohlednění delší rozhodné doby zcela namístě. Česká obchodní inspekce proto ve své obvyklé rozhodovací praxi v případě recidivy závažnějších přestupků, tj. přestupků s delší promlčecí dobou, v zásadě přihlíží k dříve spáchaným přestupkům, o nichž bylo rozhodnuto v období 3 let před spácháním posuzovaného přestupku, jako tomu bylo i v tomto projednávaném případě. Orgán prvního stupně proto ve shodě s výše uvedeným správně přihlédl k recidivě obviněné v souladu s § 40 písm. c) přestupkového zákona jako k okolnosti přitěžující, a to i přesto, že se dříve spáchané přestupky týkaly jiného druhu pohonných hmot. Typově se však jednalo o shodná přestupková jednání skutkově spočívající v prodeji nejakostní pohonné hmoty.

Odvolací orgán dále posoudil i námitku týkající se předvídatelnosti legitimního očekávání a nezjistil mezi výší pokuty uložené v tomto řízení a výší pokut uložených v jiných projednávaných případech hrubý nepoměr, jak obviněná uvedla ve svém odvolání. Zásada legitimního očekávání upravená ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu spočívá v tom, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Dodržování této zásady nevylučuje, aby při rozhodování skutkově totožných případů nevznikaly vůbec žádné rozdíly, neboť výměru pokuty ovlivňuje celá řada aspektů tak, jak jsou vyjádřena v ustanovení § 37 přestupkového zákona, a jako tomu bylo i v daném případě. Určení konkrétní výše pokuty s přihlédnutím k uvedeným kritériím je poté otázkou volného uvážení správního orgánu a odvolací orgán v postupu orgánu prvního stupně při určování konkrétní výše pokuty porušení uvedené zásady neshledal.

K náhradě nákladů řízení

Dle § 95 odst. 1 přestupkového zákona uloží správní orgán obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. V návaznosti na ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu stanoví výši této paušální částky prováděcí právní předpis, kterým se rozumí vyhláška, jak výše uvedeno. Dle § 6 odst. 1 této vyhlášky je paušální částka nákladů řízení stanovena ve výši 1.000,- Kč. Z uvedeného je zřejmé, že orgán prvního stupně uložil obviněné uhradit náklady řízení oprávněně a v částce odpovídající platným právním předpisům.

V. Závěr

S ohledem na shora uvedené dospěl odvolací orgán k závěru, že spáchání přestupku ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách bylo obviněné dostatečným způsobem prokázáno a správní trest byl uložen ve výši odpovídající nejen závažnosti tohoto protiprávního jednání, ale i všem dalším okolnostem spáchaného přestupku. Vzhledem k tomu, že obviněná ve svém odvolání neuvedla žádné nové skutečnosti, které by mohly vést ke zrušení, popřípadě ke změně napadeného rozhodnutí, odvolací orgán ve věci rozhodl tak, jak ve výrokové části tohoto rozhodnutí uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta či náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Mojmír Bezecný
ústřední ředitel
České obchodní inspekce